

MEMO

Nr. : W.Z16.105018.02/BA-1
Bestemd voor : Gemeente Buren
T.a.v. : J. Huygen, J. Thoonen, S. van Gennep (ODR)
C.C. : W. Brouwer (gemeente), M. van Werkhoven (ODR),
Afkomstig van : André Sulter
Datum : 5 januari 2017
Onderwerp : Second opinion geur aanvraag omgevingsvergunning Orgamebo,
activiteit afwijken bestemmingsplan

Advies n.a.v. second opinion geur gemeente Buren

Inleiding

Orgamebo is voornemens aan Burensestraat 2 te Kapel-Avezaath een varkenshouderij om te zetten naar een mestverwerkingsbedrijf. De verwerking bestaat uit het hygiëniseren en composteren van dierlijke mest met een capaciteit van 100.000 ton/jaar. Daarnaast wordt een mest- en fouragehandel geëxploiteerd als nevenactiviteit. Hiertoe is op 16 maart 2017 door Orgamebo bij provincie Gelderland een aanvraag om omgevingsvergunning ingediend. De aanvraag betreft het bouwen van bouwwerken, handelen in strijd met regels van ruimtelijke ordening, aanleggen uitrit en oprichten/veranderen van een inrichting (milieu).

Een agrarisch verwant bedrijf (mest- en fouragehandel en mestbewerkingsbedrijf) past niet binnen de bestemming van de gronden conform het geldende bestemmingsplan. Om een dergelijk bedrijf mogelijk te maken is een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in afwijking van het bestemmingsplan aangevraagd. Het betreft een aanvraag als bedoeld in artikel 2.12, lid 1, sub a, onder 3, van de Wabo ofwel een zogenaamde buitenplanse afwijking (het vroegere projectbesluit). Voor afgifte van een vergunning voor voormelde activiteit is een verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad van Buren nodig. Het college van B&W van Buren bereidt hiertoe een raadsvoorstel voor. In dat kader heeft de gemeente Buren Pouderoyen Compagnons bij wijze van 'second opinion' gevraagd haar te adviseren met betrekking het risico op (geur)overlast van de gevraagde ontwikkeling voor omwonenden. Gemeente Buren en ODR hebben ODRN gevraagd een reactie te geven op de second opinion.

In de aangevraagde situatie vindt de opslag en overslag (laden/lossen, intern transport) van dierlijke mest in pandig plaats. De verwerking van mest gebeurt in vijf gesloten composteertunnels. De opslagruimten en composteertunnels worden door afzuiging op onderdruk gehouden. De afgezogen lucht wordt gereinigd in een vijftraps luchtwater (chemische en biologische reiniging) met een geschat geurverwijderingsrendement van 70%. Voorts wordt een dampretoursysteem aangelegd waarmee de verdringingslucht uit vrachtwagens in de loods wordt geleid en mee gereinigd in de luchtwater en wordt de schoorsteen verhoogd naar 12 m om geurhinder verder te minimaliseren.

In de huidige (gedoog)situatie is sprake van het hygiëniseren/composteren van dierlijke mest in één tunnel met een verwerkingscapaciteit van 50.000 ton mest per jaar. De ruimten voor opslag en verwerking van mest worden afgezogen. De afgezogen lucht met geurstoffen wordt

gereinigd in een tweetraps chemische luchtwasser (zure wassing) met een gemeten geurverwijderingsrendement van 43%¹.

Second opinion geur

Pouderoyen is gevraagd om nader in te gaan op het risico op geuroverlast en andere overlast in relatie tot de voorgenomen bedrijfsactiviteiten, de bedrijfslocatie en de directe omgeving. De resultaten van de second opinion zijn neergelegd in het rapport met kenmerk P170871.001/HAR d.d. 19 december 2017. Ter beoordeling van het namens Orgamebo in het kader van de aanvraag uitgevoerde geuronderzoek (Buro Blauw, rapport nr. BL2017.8468.01-V02 d.d. 14 juni 2017) heeft Olfasense op verzoek van Pouderoyen een deskundige beoordeling uitgevoerd.

Olfasense concludeert in haar beoordeling dat het door Buro Blauw uitgevoerde geuronderzoek op de volgende punten van onvoldoende kwaliteit is:

- a. De woning aan Roodakker 1 is ten onrechte niet in het geuronderzoek beschouwd. De woning betreft een geurgevoelig object categorie A als bedoeld in het Gelders geurbeleid;
- b. Het geuronderzoek gaat uit van een bepaalde techniek en de immissie die daarbij zal optreden. Niet de techniek, maar de immissiedoelstelling had centraal moeten staan. Er had een techniek gekozen moeten worden waarmee aan die doelstelling zou kunnen worden voldaan. Die techniek had mogen worden gekwalificeerd als BBT;
- c. Combiwassing is in de specifieke situatie van Orgamebo niet BBT. Het aangenomen rendement van 70% voor combiwassing is daarnaast te hoog, een rendement van 30-50% zou meer reëel zijn. In die situatie zou niet alleen de streefwaarde maar ook de richtwaarde worden overschreden.

Wij merken hierover het volgende op:

- a. De woning aan Roodakker 1 is inderdaad niet meegenomen in het geuronderzoek van Buro Blauw. Naar onze mening is dit niet onoverkomelijk. Het betreft een woning behorende bij het loonwerk- en kraanverhuurbedrijf V.O.F. Van der Heijden dat tevens op genoemd adres is gelegen. De bedrijfswoning is gesitueerd op circa 316 m van de opstallen van Orgamebo tussen twee woningen die wel zijn beschouwd in het geuronderzoek, nl. Tweesluizen 2 (ten westen) en Roodakker 2 (ten oosten). Uit figuur 5.1 van het rapport Blauw is af te lezen dat de woning Roodakker 1 ruim buiten de geurcontour van 1,5 ouE/m³ voor het 98 percentiel vanwege Orgamebo is gelegen. De geurbelasting op de woning Roodakker 1 ligt tussen de streef- en richtwaarde voor categorie A-objecten en is daarmee beperkt van omvang. Uitgangspunt hierbij is een geurverwijderingsrendement van de gecombineerde luchtwasser van ten minste 70%. De omvang van de geurbelasting vormt geen belemmering voor verlening van de gevraagde omgevingsvergunning;
- b. Het beoogde mestverwerkingsbedrijf van Orgamebo betreft een inrichting waartoe een IPPC-installatie behoort. Het nuttig toepassen van ongevaarlijke afvalstoffen door biologische behandeling met een capaciteit van 75 ton per dag of meer is genoemd in categorie 5.3.b van bijlage I van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Op grond van artikel 2.14, eerste lid, sub c, aanhef en onder 1, Wabo neemt het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in acht dat in de inrichting dienen ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast. Bij bepaling van de voor de inrichting in aanmerking komende BBT houden wij rekening met BBT-conclusies en aangewezen informatiedocumenten over BBT. Wat betreft emissies naar de lucht en emissies van geur vanuit een inrichting geldt in beginsel Afdeling 2.3 van het Activiteitenbesluit. Indien en voor zover voor luchtemissies (waaronder emissie van

¹ Rapport Geuremissie-onderzoek bij Orgamebo in Kapel-Avezaath – resultaten van de rendementsmetingen aan de gaswasser, Buro Blauw, nr. BL20178485.02-V02 d.d. september 2017

geurstoffen) vanuit IPPC-installaties BBT-conclusies zijn vastgesteld, gelden de algemene regels van Afdeling 2.3 echter niet (met uitzondering van de minimalisatieverplichting voor ZZS). Voor deze luchtmissies worden voorschriften aan de omgevingsvergunning verbonden die aansluiten bij de BBT-conclusies. Wanneer geen BBT-conclusies zijn vastgesteld geldt het hoofdstuk BAT uit het toepasselijke BREF-document. Voor de behandeling van afvalstoffen, in casu dierlijke meststoffen geldt het BREF document Waste treatment, WT (afvalbehandeling).

In hoofdstuk 5 BAT van het BREF document Waste treatment is het volgende vermeld:

Paragraaf 5.2, Biologisch behandeling. Het is de bedoeling dat met BAT, de emissies van mechanisch-biologische afvalverwerking (in dit geval composteren van dierlijke mest) worden verlaagd tot de volgende niveaus:

Parameter	Treated exhaust gas	Treated exhaust gas Formal draft BREF WT
Odour (ouE/m ³)	<500 – 6000	200 - 1000
NH ₃ (mg/Nm ³)	<1 – 20	0,3 - 20

Het Europees IPPC-bureau werkt aan een herziening van het BREF document WT. In oktober 2017 is hiertoe een formal draft verschenen. Een formal draft heeft geen juridische waarde maar geeft wel een richting aan.

Orgamebo past voor de reiniging van de afgassen afkomstig van de opslag, overslag en het composteren van dierlijke mest een vijftraps combiluchtwasser toe, bestaande uit een chemische (zure wassing) en biologische reiniging. Voor het gereinigde afgas uit de luchtwasser geldt volgens bovenstaande tabel een geurnorm (range) van <500 – 6000 ouE/m³. In het rapport Blauw is een geurrestconcentratie (na reiniging) van ca. 900 ouE/m³ berekend, uitgaande van een geurverwijderingsrendement van de luchtwasser van ten minste 70%. De restconcentratie valt ruim binnen de range en zit vrij dicht tegen de ondergrens daarvan. De geurrestconcentratie bevindt zich eveneens binnen de (strengere) range van de formal draft.

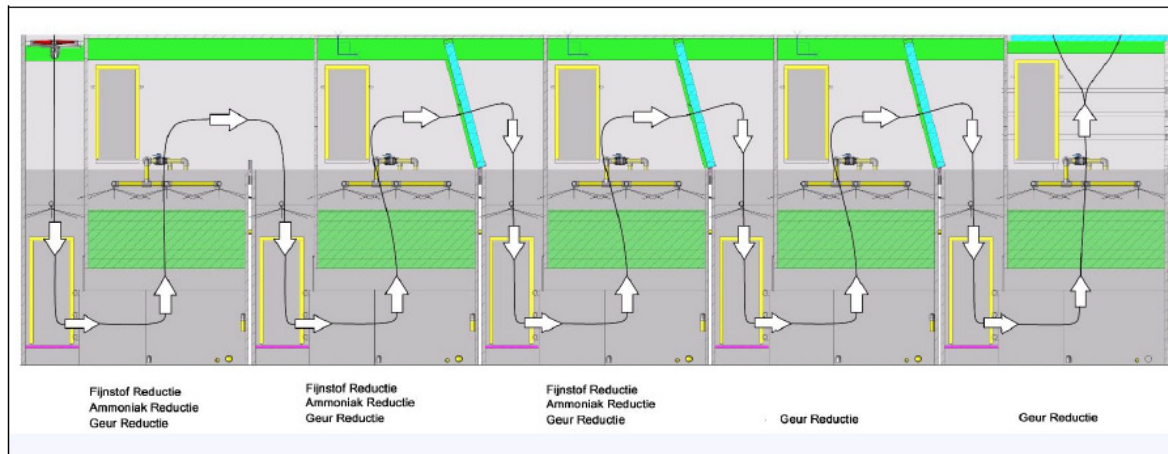
Wat betreft de verwijdering van ammoniak (NH₃) heeft zure wassing volgens het toepasselijke factsheet² een rendement van ten minste 99% met een restemissie van < 1 mg/Nm³. Uit metingen van de ammoniakconcentratie in het afgas voor en na de chemische luchtwasser (op 20 september 2017) is gebleken dat de concentratie NH₃ in het gereinigde afgas < 1 ppm (= < 0,76 mg/Nm³) bedraagt. Hiermee wordt voldaan aan de bovenvermelde emissierange voor NH₃ van 1-20 mg/Nm³. De resultaten zijn vervat in het advies ADV-17-86 d.d. 25 september 2017 van Team meten & advies van Omgevingsdienst Regio Arnhem. De restconcentratie NH₃ bevindt zich eveneens binnen de (strengere) range van de formal draft.

Wij beschouwen het meertrapsluchtwassysteem met een restconcentratie van ca. 900 ouE/m³ in combinatie met de maximaal toegestane lozingspuntverhoging als BBT. Daarmee is voldaan aan de voorwaarde in de Wabo dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende BBT worden toegepast.

Uitgaande van vorengenoemde geurrestconcentratie wordt bij woningen in de omgeving van het bedrijf ten minste voldaan aan de toepasselijke richtwaarden van het Gelders geurbeleid. Wij verwijzen naar het geurrapport van Buro Blauw van 14 juni 2017.

² factsheets 'luchtmissiebeperkende technieken'- Infomil

- c. Wij onderschrijven dat een combi-luchtwasser een breed begrip is en dat deze techniek verder uitgewerkt had kunnen worden. In de praktijk blijkt geen enkel geuradviesbureau dit in detail uit te werken in een aanvraag. In de aanvraag is de luchtwasser schematisch weergegeven. Een dimensionering is nagezonden, hieruit blijkt evenwel niet geheel duidelijk waaruit m.n. de biologische reiniging bestaat. In de bij de aanvraag behorende Aanmeldingsnotitie mer-beoordeling en toelichting aanvraag omgevingsvergunning, versie 19 september 2017 is in paragraaf 4.3.3 beschreven dat als laatste stap de lucht (nogmaals) door een biofilter wordt geleid.

Figuur 3 Stroomschema luchtwasser

Dit lijkt niet overeen te stemmen met de dimensionering die vijf identieke (kunststof) waspakketten weergeeft waardoor de afgezogen lucht achtereenvolgens heen wordt geblazen. Uit de beschrijving in de aanvraag blijkt dat Orgamebo een afgasreinigings-systeem heeft aangevraagd met daarin zowel een chemische als een biologische trap. In de eerste 2 trappen (zure wassing met H_2SO_4) wordt met name fijn stof en NH_3 verwijderd. In de volgende 3 trappen wordt de zuurgraad geneutraliseerd en vindt biologische afbraak van geurcomponenten plaats. De factsheets geven voor biologische reinigingssystemen minimale rendementen van 70%. Welk verwijderingsrendement in een aanvraag wordt gehanteerd, is mede afhankelijk van de ingangconcentratie. Van belang is of de combinatie ingangconcentratie/verwijderingsrendement leidt tot een realistische restconcentratie. De geschatte geuremissies in de revisieaanvraag in combinatie met een verwijderingsrendement van 70% van het luchtwassersysteem leidt tot een restconcentratie van ca. $900 \text{ ou}_E/m^3$. Dit is een realistische aanname voor een biologische reinigungsstap. Wel verdient het aanbeveling de aanvraag te laten aanvullen met een uitgewerkte dimensionering/beschrijving van de luchtwasser zodat meer duidelijkheid komt te bestaan over met name de biologische reiniging. Gegevens hieromtrent hebben wij opgevraagd.

Het gehanteerde geurverwijderingsrendement komt voorts overeen met de omschrijving van gecombineerde luchtwasser in het Technisch informatiedocument 'luchtwassersystemen voor de veehouderij', versie 2.2, november 2017: een luchtwasser met een gecombineerd verwijderingsrendement voor zowel ammoniak, geur en PM_{10} (fijn stof) van ten minste 70% en voor $PM_{2,5}$ (fijn stof) van ten minste 60 procent. Een rendementsmeting van de zure wassing (alleen chemische trap) in de gedoogsituatie resulteerde in een geurverwijderingsrendement van 43%. Zoals vermeld volgt daarna een biologische wassing.

Wij nemen kennis van het gegeven dat door Wageningen Universiteit een onderzoek is gestart (juli 2017) naar het daadwerkelijk rendement van gecombineerde luchtwassers. Aangezien op dit moment geen resultaten van het onderzoek bekend zijn en de (landelijke) overheid geen aanwijzingen heeft verstrekt omtrent bijstelling van het rendement van gecombineerde luchtwassers, zien wij geen aanleiding voor de aangevraagde vijftraps luchtwasser een lager geurverwijderingsrendement te hanteren dan voormelde 70%.

Conclusies/advies

- Het niet beschouwen van de bedrijfswoning aan Roodakker 1 in het geuronderzoek van Blauw is niet onoverkomelijk gezien de nabijheid van andere, wel beschouwde woningen;
- Het toepassen van een gecombineerde vijftraps luchtwasser bestaande uit een tweevoudige zure wastrap gevolgd door een drievoudige biologische wastrap in combinatie met een schoorsteenverhoging achten wij wat betreft afgasreiniging voldoende invulling geven aan het toepassen van BBT. Daarnaast worden alle handelingen met dierlijke mest, zoals opslag, overslag (incl. laden en lossen) en verwerking geheel in pandig uitgevoerd;
- Mede gelet op het gemeten geurverwijderingsrendement van de aanwezige chemische luchtwasser (zure wassing) van 43% achten wij een uiteindelijk rendement van 70% voor de te realiseren gecombineerde vijftraps luchtwasser haalbaar. De combinatie ingangconcentratie/verwijderingsrendement leidt tot een realistische restconcentratie;
- Teneinde te borgen dat geurhinder vanwege de inrichting wordt voorkomen dient in de omgevingsvergunning de toegestane geurconcentratie of geurvracht van de via de schoorsteen uitgeworpen (gereinigde) lucht te worden vastgelegd, evenals de aangevraagde afgasreinigingstechniek en een meetverplichting van de geuremissie bij oplevering;
- Mocht onverwacht niet voldaan worden aan de gestelde geurnorm dan zijn voldoende reële mogelijkheden beschikbaar om de geuremissie terug te brengen naar de toegestane waarde. Wij noemen procesaanpassing, capaciteitsbeperking, biofiltratie, schoorsteenverhoging en/of verplaatsing van het emissiepunt;
- In de vergunning dient te worden vastgelegd dat, wanneer uit meting blijkt dat niet voldaan wordt aan de geurnorm, maatregelen worden getroffen om daaraan als nog te voldoen. Ter controle op de goede werking van de aanvullende maatregelen dient een herhalingsmeting te worden uitgevoerd;
- Om de goede werking van het luchtwassysteem te borgen worden aan de vergunning voorschriften m.b.t. monitoring, inspectie en onderhoud van het systeem verbonden.